

شهر خلاق

شماره هشتم

اردیبهشت ۱۴۰۴

ویژنامه دفتر خلاقیت و نوآوری شهر مشهد

دومین رویداد

هفته خلاقیت و نوآوری شهری

2nd event of Urban Creativity and Innovation Week

الحدث الثاني لأسبوع الإبداع والابتكار الحضري

یکم لغایت هفتم اردیبهشت 21-27 April ۲۲-۲۸ شوال

مشهد، پیش گام در نوآوری شهری

۴

معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی:

خلاقیت، موتور محرکه
مدیریت شهری کارآمد

۳

رئیس شورای اسلامی شهر مقدس مشهد:

نوآوری؛ راهبردی کلان برای
مدیریت شهری مشهد

۳

شهردار مشهد:

خلاقیت و نوآوری؛ کلید
مدیریت شهری کارآمد

۲

خلاقیت و نوآوری؛ کلید مدیریت شهری کارآمد

مدیریت شهری در دنیای امروز، بیش از هر زمان دیگری، نیازمند خلاقیت و نوآوری است. شهرها به عنوان کانون زندگی اجتماعی و اقتصادی، با چالش‌های پیچیده‌ای روبه‌رو هستند که تنها با نگاه سنتی قابل حل نیستند. مشهد، به عنوان یکی از کلان‌شهرهای مهم ایران، نیازمند ایده‌های نو و راهکارهای مبتکرانه برای ارتقای کیفیت زندگی شهروندان است.

خلاقیت در مدیریت شهری به معنای خلق ارزش‌های جدید و بهبود مستمر خدمات است. از بهینه‌سازی حمل و نقل عمومی تا توسعه فضاهای سبز و هوشمندسازی شهر، همه و همه نیازمند ذهنی پویا و نوآور هستند. ما در شهرداری مشهد باور داریم که باید از فناوری‌های

محمد رضا قلندر شریف

شهردار مشهد مقدس

روز و مشارکت شهروندان بهره‌بربریم تا شهری هوشمند، پایدار و مردم‌محور بسازیم. تاکنون در راستای تبدیل مشهد به شهری خلاق، پروژه‌های نوینی مانند رصدخانه شهری مشهد و مراکز نوآوری تخصصی اجرا شده و این پروژه‌ها هر روز در حال پیشرفت است. رصدخانه شهری با پایش داده‌های لحظه‌ای، تصمیم‌گیری‌های مدیریتی را دقیق‌تر و علم‌بنیان می‌کند. همچنین، مراکز نوآوری با حمایت از استارت‌آپ‌ها و ایده‌های نوآورانه، بستری برای توسعه خدمات شهری فراهم کرده‌اند. این اقدامات گامی بلند در مسیر تبدیل مشهد به شهری دانش‌بنیان و آینده‌نگر است و ثابت می‌کند که نوآوری، موتور محرکه توسعه پایدار شهری خواهد بود.

نوآوری‌های اخیر در حوزه مدیریت شهری مشهد نشان می‌دهد که مشهد در مسیر تحول گام برداشته است، اما این مسیر بدون همراهی و ایده‌پردازی شهروندان، اصناف و نخبگان علمی ناتمام خواهد ماند. از این رو، از همه عزیزان دعوت می‌کنم تا با ارائه پیشنهادهای سازنده، ما را در ساختن شهری بهتری یاری کنند. به یاد داشته باشیم که شهرها با اندیشه‌های نو و عزم جمعی شکل می‌گیرند. بیایید با همکاری یکدیگر، مشهد را به الگویی از شهر خلاق و پیشرو تبدیل کنیم.

انتظارات عمومی از مراکز نوآوری شهری

مشهد الرضا^(ع)، به عنوان پایتخت معنوی ایران و یکی از کلان‌شهرهای پیشرو کشور، نیازمند تحولات نوین در مدیریت و خدمات شهری است. راه‌اندازی چهار مرکز نوآوری شهری در حوزه‌های «هوشمندسازی و اقتصاد شهری»، «شهرسازی و خدمات شهری»، «فرهنگی و زیارتی» و «عمران و حمل و نقل»، گامی بلند در مسیر تبدیل مشهد به شهری دانش‌بنیان، خلاق و مردم‌محور است.

انتظارات مردم و شورای شهر از این مراکز، بسیار زیاد است. مردم مشهد توقع دارند این مراکز

مجید طهوریان عسکری

نایب رئیس شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

با بهره‌گیری از فناوری‌های روز و ایده‌های نو، خدمات شهری را بهبود ببخشند، مشکلات ترافیکی را کاهش دهند و تجربه زیارت را لذت بخش‌تر کنند. شورای شهر نیز برای این باور است که این مراکز باید با مشارکت دانشگاه‌ها، استارت‌آپ‌ها و بخش خصوصی، به صورت عملیاتی و پروژه‌محور کار کنند، نه صرفاً نظری.

دورنمای فعالیت مراکز یادشده روشن است؛ در حوزه هوشمندسازی، انتظار داریم سیستم‌های مدیریت یکپارچه شهری راه‌اندازی شود. در شهرسازی، نوآوری در بهینه‌سازی فضاهای عمومی و کاهش آلودگی‌های بصری مورد انتظار است. در حوزه فرهنگی، استفاده از فناوری برای تسهیل زیارت و تقویت تعاملات اجتماعی ضروری است. همچنین، در حمل و نقل، توسعه ناوگان هوشمند و کاهش زمان سفرهای درون شهری، یک اولویت است.

امید داریم این مراکز نه تنها به کانون‌های تولید ایده، بلکه به مراکز اجرایی تأثیرگذاری تبدیل شوند تا مشهد، الگویی برای دیگر کلان‌شهرهای ایران باشد. شورای شهر مشهد از هیچ کمکی برای تحقق این اهداف دریغ نخواهد کرد.

مشهد، بنیان‌گذار مدیریت شهری خلاق و نوآور

این یک حقیقت است که مشهد الرضا^(ع) کلان‌شهری با جایگاه ملی و بین‌المللی است. کانون این شهر نیز مضع منور رضوی است و آن‌طور که می‌گوییم، مشهد ایوان حیاط حرم مطهر امام هشتم^(ع) است. در این شهر به جای ماهیت صنعتی یا کشاورزی، خدمات بخش محوری اقتصاد شهر را برپا می‌دهد و این خدمات باید هوشمند باشد. مشهد الرضا^(ع) نخستین کلان‌شهر غرب آسیاست که

حسین حسامی

رئیس کمیسیون برنامه، بودجه، فناوری اطلاعات و فضای مجازی شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

شاخصه‌های ارزیابی شهر هوشمند و پایدار جهان، موسوم به استانداردهای جهانی ITU را با موفقیت گذرانده است. هم‌اکنون بیش از صد سامانه هوشمند در ساختار مدیریت شهری به ارائه خدمت به زائران و مجاوران مشغول هستند. همین FTTH یا شبکه اینترنت هوشمند منازل که در مشهد به صورت 5G در دسترس است، نشانه‌ای از توجه مدیریت شهری به حوزه هوشمندسازی به شمار می‌رود.

رهبر معظم انقلاب در پیام نوروزی خود به موازات اعلام شعار سال و نام‌گذاری آن، تأکید کردند که باید در همه موضوعات نوآوری داشت. این از کلیدواژه‌هایی است که کمتر به آن توجه شده است، اما مدیریت شهری مشهد در دوره ششم با ایجاد اولین اداره کل خلاقیت و نوآوری در ساختار شهرداری مشهد، توانست اقدامی زیربنایی در حوزه خلاقیت شهری را رقم بزند. این ابتکاری جدید است که کارخانه نوآوری شهری مشهد اکنون با کاربری جدیدش از ده‌ها مرکز نوآوری در حوزه‌های خدمات شهری و حمل و نقل میزبانی می‌کند.

نوآوری؛ راهبردی کلان برای مدیریت شهری مشهد

اداره شهری با ابعاد و پیچیدگی های مشهد، هزینه های سنگینی دارد که تنها از طریق بهره گیری از ظرفیت های علمی و تخصصی نخبگان و مراکز دانشگاهی می توان برای آن راهکارهای بهینه و مقرون به صرفه ارائه داد.

بر این اساس، ساختارهای نوآوری در بدنه مدیریت شهری مشهد ایجاد شده و تعامل سازنده با دانشگاه ها و نخبگان در دستور کار قرار گرفته است. برگزاری رویداد ملی خلاقیت و نوآوری در حوزه مدیریت شهری، گامی بلند در این مسیر محسوب می شود که می تواند بستری برای هم افزایی ظرفیت های علمی کشور با نیازهای اجرایی شهر فراهم کند.

کارخانه نوآوری شهری مشهد، به عنوان یکی از ظرفیت های راهبردی شهری می تواند نقش مهمی در تبدیل ایده های خلاقانه به طرح های عملیاتی ایفا کند. طراحی و ایجاد زون های نوآوری شهری با محوریت حمایت از شرکت های دانش بنیان، از دیگر برنامه های در دست اجراست که می تواند تحولی در شیوه مدیریت شهری ایجاد کند.

برای دستیابی به شهری هوشمند و پایدار، ضروری است نگاهی نوآورانه به صورت جریان مستمر در تمام سطوح مدیریت شهری نهادینه شود. این رویکرد نه تنها کیفیت خدمات را ارتقا می دهد، بلکه بهره وری و پایداری اقتصادی را نیز تضمین خواهد کرد. امیدوارم با همکاری همه جانبه نخبگان و متخصصان، شاهد تحقق شهری پیشرو و الگویی در سطح کشور باشیم.

شهرداری مشهد به عنوان یکی از نهادهای بزرگ و فعال خدمت رسان کشور، روزانه حجم گسترده ای از خدمات را به شهروندان ارائه می دهد. بر اساس آمارهای موجود، بیش از پانصد خدمت متنوع را این نهاد اجرایی می کند که بیش از پنجاه خدمت آن به صورت مستقیم با زندگی روزمره مردم در ارتباط است. این سطح از خدمت رسانی، نیازمند مدیریت پیویا، هوشمند و تمام وقت است که بدون بهره گیری از آخرین دستاوردهای علمی و فناوری های روز دنیا امکان پذیر نخواهد بود.

در شرایط فعلی و با توجه به چالش های پیش روی کلان شهرها، خلاقیت و نوآوری باید به عنوان محور اصلی راهبردهای مدیریت شهری مورد توجه قرار گیرد.

مهدی ناصحی

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

پیوند نخبگان و بدنه اجرایی، گره گشای چالش های مدیریت شهری

کنند. در مشهد، این ظرفیت به ویژه در حوزه فناوری و نوآوری بسیار چشمگیر است. شورای اسلامی شهر با تصویب مصوبات حمایتی، از جمله تأمین بودجه برای پروژه های خلاقیت شهری، گام های مؤثری در این زمینه برداشته است.

با این حال، برای تبدیل ظرفیت های بالقوه به اقدامات ملموس، تدوین برنامه های عملیاتی ضروری است. اکنون موانع متعددی مانند مقررات دست و پاگیر مالی شهرداری در خرید محصولات شرکت های نوپا، اجرای ایده های نوآورانه را با مشکل روبه رو کرده است. به عنوان مثال، آیین نامه های معاملاتی شهرداری نیازمند بازنگری است تا فرایند همکاری با شرکت های دانش بنیان تسهیل شود. شهرداری مشهد در راستای تقویت این ارتباط، اداره کل خلاقیت و نوآوری را ایجاد کرده و در حال گسترش مراکز نوآوری در معاونت های مختلف است. این اقدامات نشان می دهد که مدیریت شهری مشهد به صورت جدی به دنبال بهره گیری از فناوری های نوین برای حل مسائل شهری است.

تجربه دوره ششم شورای اسلامی شهر مشهد ثابت کرده است که ترکیب دانش دانشگاهی و رویکردهای نوین اجرایی می تواند به بهبود مدیریت شهری بینجامد. با این حال، تداوم این مسیر نیازمند حمایت بیشتر از شرکت های دانش بنیان، اصلاح مقررات دست و پاگیر و توسعه زیرساخت های نوآوری است. این روند نه تنها چالش های کنونی را کاهش می دهد، بلکه آینده ای پویا برای شهر رقم خواهد زد.

در دوره ششم شورای اسلامی شهر مشهد، بیشتر اعضا از بدنه دانشگاهی بوده اند و این امر فرصتی برای پیوند دانش روز با عمل گرایی اجرایی ایجاد کرده است.

این پیوند می تواند به بهبود تصمیم گیری های مدیریتی منجر شود. زیرا بخش اجرایی نیازمند پاسخگویی سریع به مسائل است، اما مدیران معمولاً برای بررسی مباحث علمی فرصت کافی ندارند. از طرف دیگر، دانشگاه ها نیز در سال های اخیر کمتر در حل مشکلات جامعه مشارکت کرده اند.

یکی از راه حل های مؤثر برای ایجاد این پیوند، بهره گیری از ظرفیت شرکت های دانش بنیان و جامعه نخبگانی است. این شرکت ها می توانند ایده های نوآورانه را به پروژه های عملی تبدیل

فاطمه سلیمی

رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

خلاقیت، موتور محرکه مدیریت شهری کارآمد

ساده می توانند به راهکارهای بزرگ برای چالش های پیچیده شهری تبدیل شوند. مشهد به عنوان یکی از کلان شهرهای پیشرو کشور، این روزها به عنوان نقطه عطفی در تقویت فرهنگ نوآوری شهری می شناسد.

شهرداری مشهد با راه اندازی مراکز نوآوری تخصصی در حوزه های هوشمند سازی، شهرسازی، امور فرهنگی و زیارتی، حمل و نقل، بستر مناسبی برای رشد ایده های نو فراهم کرده است. این مراکز تاکنون میزبان ده ها استارت آپ موفق بوده اند که از جمله دستاوردهای آن ها می توان به سیستم های هوشمند مدیریت ترافیک، سامانه های نوین باز یافت و نرم افزارهای خدمات زیارتی اشاره کرد. ما با ارائه تسهیلات مالی و فنی، از تبدیل ایده های خلاق به پروژه های عملیاتی حمایت می کنیم.

اما هیچ یک از این اقدامات بدون مشارکت فعال شهروندان معنایی ندارد. هر شهروند مشهدی می تواند با ارائه ایده های خود، در ساختن شهری بهتر سهیم باشد. از شما دعوت می کنیم با مراجعه به مراکز نوآوری شهری یا از طریق سامانه های الکترونیکی شهرداری، پیشنهاد ها و ابتکارات خود را با ما در میان بگذارید. به یاد داشته باشید که مشهد فردا را هم اکنون می توانیم با خلاقیت و مشارکت جمعی بسازیم.

مدیریت شهری در دنیای پیچیده امروز بدون بهره گیری از خلاقیت و نوآوری محکوم به شکست است. شهرهای موفق جهان ثابت کرده اند که حل چالش های پیچیده شهری از ترافیک گرفته تا آلودگی هوا و مدیریت پسماند، نیازمند تفکر خارج از چارچوب و ایده پردازی های نوین است. در مشهد نیز ما باور داریم که خلاقیت شهروندان می تواند به راهکارهای عملیاتی و کم هزینه برای بهبود کیفیت زندگی منجر شود.

دوم اردیبهشت، مصادف با «روز جهانی خلاقیت و نوآوری»، فرصتی است برای تأکید بر این باور که توسعه شهری بدون نوآوری ممکن نیست. این روز به ما یادآوری می کند که چگونه ایده های

یادآوری می کند که چگونه ایده های

جمال حسن بارانی

معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی
شهردار مشهد مقدس

معرفی مرکز نوآوری های شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری

مشهد، پیش گام در نوآوری شهری

شهرهای امروز با چالش های بی سابقه ای روبه روهستند؛ از ترافیک و آلودگی هوا تا مدیریت پسماند و مصرف انرژی. نوآوری شهری با ارائه راهکارهای خلاقانه و نوآورانه، به مدیران شهری کمک می کند تا این مشکلات را به فرصت هایی برای توسعه پایدار تبدیل کنند. استفاده از هوش مصنوعی در مدیریت ترافیک، سیستم های هوشمند اندازه گیری کیفیت هوا، یا روش های نوین بازیافت، تنها نمونه هایی از تأثیر شگفت انگیز نوآوری در مدیریت شهری هستند.

۴ مرکز نوآوری شهری تخصصی

بدون نوآوری، شهرها در برابر چالش های روبه رشد، درمانده خواهند شد، اما با بهره گیری از ایده های نو و فناوری های روز می توان شهری کارآمد، پایدار و پاسخگو ساخت که نیازهای امروز و فردای شهروندان را به خوبی برآورده کند. اهمیت نوآوری در مواجهه با مسائل شهری باعث شده است در همه شهرهای پیشرو در جهان مراکز نوآوری شهری شکل بگیرد. این مراکز یک نهاد اجتماعی مؤثر در امر توسعه نوآوری و در پی آن، توسعه اقتصاد دانش بنیان و اشتغال زایی تخصصی است. در مشهد نیز باتوجه به فرایندهای طی شده و ضرورت اعمال نگاه تخصصی در نوآوری های شهری، شهرداری مشهد برای ایجاد امور تخصصی باهدف گسترش زیست بوم نوآوری عمل کرده است، تا بتوان علاوه بر رویکرد تخصصی در موضوعات نوآورانه برای ایجاد شبکه استارتاپ ها، بخش خصوصی، شتاب دهنده ها در محورهای تخصصی اقدام کند؛ از این رو ایجاد چهار مرکز نوآوری شهری تخصصی در حوزه های «هوشمندسازی، مدیریت و اقتصاد شهری»، «حوزه شهرسازی و خدمات شهری»، «حوزه فرهنگی، اجتماعی و زیارت» و «عمران و حمل و نقل» در دستور کار شهرداری مشهد قرار گرفت.

۴ مرکز نوآوری های شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری قرار است نقش «اکوتون نوآوری» را ایفا کند. این مرکز در مرز ارتباط دو اکوسیستم مدیریت شهری و شبکه نوآوری خواهد بود و مثل یک منطقه گذار یا مرکز مشترک، ارتباط بین مدیریت شهری و شبکه نوآوری را تسهیل خواهد کرد. از یک سو بخش خصوصی، شتاب دهنده ها، فینتک ها و... در مرکز نوآوری شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری حضور خواهند داشت و از سوی دیگر مدیریت شهری به عنوان حامی در کنار این مرکز خواهد بود. مرکز نوآوری های شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری در بوستان ملت و بوستان دانش در حال شکل گیری است. ساختمان بوستان دانش بازیربنای ساختمانی چهارصد مترمربع و بوستان ملت با متراژ دویست مترمربع در حال طراحی و تجهیز است. راه اندازی این مراکز قرار است به ارائه خدمات نوآورانه در حوزه های مدیریت منابع آب و بازچرخانی، کاهش اثرات تغییرات اقلیمی، مدیریت بحران، مدیریت پسماند، مشارکت شهروندی، توسعه تنوع گیاهی و جانوری، ایمنی و آتش نشانی، تغییرات اقلیمی، مدیریت منابع آب و بازچرخانی فاضلاب، توسعه انرژی های پاک و... منجر شود. همه زیربخش های معاونت محیط زیست و خدمات شهری از محورهای خدمتی این مرکز خواهد بود. انجام پروژه های نوآورانه باهدف کاهش هزینه های مدیریت شهری و تسهیل ارائه خدمات به شهروندان از اهداف اصلی این مرکز است.

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری در بوستان ملت

- بوستان ملت بازیربنای ساختمان با متراژ ۲۰۰ مترمربع در بخش های مختلف (فضای کار اشتراکی، اتاق جلسات، دفاترهای اختصاصی و...) انجام فراخوان باهدف جذب کارگزار و شرکت های مرتبط در اسفندماه ۱۴۰۳
- امضای تفاهم نامه چند جانبه با موضوع ایجاد مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری در بوستان ملت

- بوستان دانش با برآورد ۳۸/۸ هکتار و ساختمان با متراژ ۴۰۰ مترمربع در بخش های مختلف (فضای کار اشتراکی، اتاق جلسات، دفاترهای اختصاصی و...) انجام فراخوان باهدف جذب کارگزار و شرکت های مرتبط در اسفندماه ۱۴۰۳
- امضای تفاهم نامه چند جانبه با موضوع ایجاد اولین مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری
- برنامه ریزی افتتاح این مرکز در ۲ اردیبهشت، هم زمان با روز زمین پاک و روز خلاقیت و نوآوری

مرکز نوآوری شهری، پلی میان خواست عمومی و آینده نگری شهری

رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای اسلامی شهر مشهد

در دنیای امروز، شهرها با چالش های پیچیده و متنوعی مواجهند؛ از ترافیک و آلودگی هوا گرفته تا مدیریت پسماند، فرسودگی بافت های شهری و کمبود فضاهای عمومی. در چنین شرایطی، استفاده از راه حل های سنتی، دیگر پاسخگوی نیازهای پیچیده و روبه افزایش شهروندان نیست. آنچه بیش از هر زمان دیگری ضرورت دارد، بهره گیری از رویکردهای نوآورانه، فناوریانه و مشارکتی برای حل مسائل شهری است؛ رویکردی که می تواند از دل تعامل بین نخبگان، دانشگاه ها، شرکت های دانش بنیان و مدیران شهری زاده شود و در بستر مراکز نوآوری تخصصی به ثمر بنشیند.

در آستانه هفته خلاقیت و نوآوری و هم زمان با روز جهانی خلاقیت، مشهد میزبان افتتاح یکی از مراکز نوآوری تخصصی در حوزه شهرسازی و خدمات شهری است. این رویداد می تواند نقطه عطفی در مسیر پاسخگویی به مطالبات مردم و ارتقای کیفیت زندگی در این کلان شهر مذهبی باشد. از نگاه شورای اسلامی شهر مشهد، این مراکز فرصتی برای پیوند میان سیاست گذاری شهری و ایده های نوآورانه ای هستند که از پلن جامعه علمی و نخبگان بیرون می آیند. مایه دنبال ایجاد شهری هستیم که در آن، فناوری و نوآوری در خدمت ارتقای عدالت شهری، حفظ محیط زیست و بهبود خدمات رسانی قرار گیرد. انتظار می رود این مرکز با تمرکز بر پروژه های کاربردی، حمایت از استارتاپ های شهری، و ایجاد زیرساخت های فناورانه، در مسیر بهبود فرایندهای مدیریت شهری و مشارکت شهروندان نقشی کلیدی ایفا کند. شورای شهر آماده همکاری و حمایت همه جانبه از این حرکت نوآورانه است تا مشهد را به الگوی توسعه پایدار شهری در کشور بدل سازد.

بوم مرز، زیست بوم نوآوری و مدیریت شهری

برای تعریف بهتر هدف ایجاد و نقش مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری در شهر مشهد شاید بهتر باشد، اکوتون یا میان مرز را تعریف کنیم. اکوتون یا بوم مرز (ecotone) در واقع مرز یا منطقه ای با ویژگی مشخص است که بین دو یا چند بوم سازگان (اکوسیستم) یا دو یا چند زیست بوم (بیوم) قرار دارد و دارای ویژگی های مشترکی با هر یک از آن هاست.

مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری با هدف ایجاد ارتباط کارآمد میان مدیریت شهری و شبکه زیست بوم نوآوری از جمله شتاب دهنده ها، شرکت های دانش بنیان نخبگان و شبکه کارشناسی، فریلنسرهای حوزه محیط زیست، کشاورزی شهری، مدیریت منابع آب، مدیریت پسماند، فضای سبز شهری و... باهدف استفاده از ظرفیت حداکثری در ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و حل مسائل شهری نقش این میان مرز یا اکوتون را در این حوزه برعهده گرفته است. مرکز نوآوری محیط زیست و خدمات شهری با دریافت شبکه مسائل مدیریت شهری، برگزاری رویدادهای چالش معکوس، فراخوان طرح های نوآورانه و سایر روش های نوین در راستای استفاده از شبکه نخبگانی در حل مسائل شهری گام برمی دارد.

مسئول امور نوآوری شهری حوزه شهرسازی و خدمات شهری

معرفی چند نمونه از مراکز برتر نوآوری در حوزه محیط زیست و خدمات شهری

تجربه های موفق جهانی

در دنیای امروز با افزایش چالش های زیست محیطی و نیاز به خدمات شهری کارآمد، مراکز نوآوری نقش مهمی در ارائه راه حل های پایدار و هوشمند ایفا می کنند. بسیاری از کلان شهرها در کشورهای پیشرفته تجربه های موفق در زمینه راه اندازی مراکز نوآوری دارند. این مراکز نوآوری به عنوان نمونه هایی از تلاش های جهانی در راستای بهبود شرایط زیست محیطی و خدمات شهری، نشان دهنده اهمیت همکاری و تبادل دانش در این حوزه هستند. در ادامه تجربه چهار مرکز برتر در سطح جهانی را که از پیش گامان این حوزه شناخته می شوند، با جزئیات بیشتری مرور کرده ایم.

Barcelona Urban Innovation Lab

مرکز نوآوری
شهری
بارسلونا

بارسلونا با تبدیل یکی از مناطق شهر به قطب فناوری، نمونه بارزی از نوآوری شهری است. این مرکز بر موارد زیر تمرکز دارد:

حمل و نقل پایدار: توسعه مسیرهای دو چرخه سواری هوشمند با حسگرهای ترافیکی؛

مدیریت آب: سیستم آبیاری هوشمند پارک ها با استفاده از داده های رطوبت خاک و پیش بینی هوا؛

انرژی تجدید پذیر: نصب پنل های خورشیدی در ایستگاه های اتوبوس و ساختمان های عمومی.

پروژه Superblocks این شهر که ترافیک را در بلوک های خاصی محدود می کند توانسته است آلودگی هوا را تا ۲۵ درصد کاهش دهد؛ همچنین پلتفرم Sentilo بارسلونا با نصب هزاران حسگر در شهر، داده های بلادرنگ را برای بهبود خدمات شهری جمع آوری می کند.

FDNY Innovation Center

مرکز نوآوری
آتش نشانی
شهر نیویورک

این مرکز که در سال ۲۰۱۸ تأسیس شد، یکی از پیشرفته ترین مراکز نوآوری در حوزه ایمنی شهری محسوب می شود. تمرکز اصلی این مرکز بر سه محور است:

فناوری های پیشرفته: استفاده از سیستم های پیش بینی حریق با هوش مصنوعی و تحلیل داده های تاریخی برای شناسایی نقاط پرخطر؛

آموزش های مدرن: بهره گیری از واقعیت مجازی (VR) برای شبیه سازی شرایط اضطراری و تمرین تیم های امداد؛

بهینه سازی عملیات: توسعه نرم افزارهای تخصصی برای مدیریت هوشمند نیروها و تجهیزات در مواقع بحران.

یکی از پروژه های شاخص این مرکز، سیستم FireCast است که با ترکیب داده های ساختمان ها، سوابق حوادث و شرایط جوی، احتمال وقوع حریق را پیش بینی می کند؛ همچنین، این مرکز با شرکت های فناوری مانند IBM و Microsoft همکاری نزدیکی دارد تا راه حل های دیجیتال را در عملیات نجات به کار گیرد.

Singapore Green Innovation Corridor

مرکز نوآوری
سبز
سنگاپور

سنگاپور با محدودیت منابع طبیعی، این مرکز را به عنوان آزمایشگاهی برای فناوری های سبز ایجاد کرده است. مهم ترین اقدامات آن شامل:

ساختمان های سبز: توسعه آسمان خراش های با مصرف انرژی صفر؛ (Zero-Energy Buildings)

مدیریت پسماند: استفاده از بات های هوشمند برای جداسازی زباله ها در مراکز بازیافت؛

کشاورزی شهری: ایجاد مزارع عمودی (Vertical Farms) با قابلیت تولید محصولات کشاورزی در فضای محدود.

پروژه Gardens by the Bay با استفاده از انرژی خورشیدی و سیستم های بازیافت آب، نمونه ای از نوآوری های این مرکز است؛ همچنین، سنگاپور از پوشش گیاهی هوشمند در نماهای ساختمان ها برای کاهش اثر جزیره گرمایی استفاده می کند.

Copenhagen Smart City

مرکز خدمات
شهری
هوشمند
کپنهاگ

کپنهاگ که قصد دارد تا ۲۰۲۵ به اولین شهر بدون کربن تبدیل شود، در این مرکز بر موارد زیر تمرکز کرده است:

گرمایش منطقه ای: شبکه ای که گرمای تولید شده توسط صنایع را به خانه ها منتقل می کند؛

حمل و نقل پاک: افزایش ایستگاه های شارژ خودروهای الکتریکی و توسعه مسیرهای دو چرخه سواری؛

مدیریت هوشمند آب: سیستم های پیشرفته برای جلوگیری از هدررفت آب در اثر نشت لوله ها.

تلفیق نوآوری و هویت مذهبی

برگزاری دومین رویداد ملی خلاقیت و نوآوری شهری در مشهد، نشان دهنده تحولی بنیادین در نگاه مدیریت شهری ماست. این رویداد که با حمایت شورای شهر و ابتکار کمیسیون فرهنگی برگزار می شود، فرصتی استثنایی برای گرد همایی نخبگان، استارت آپ ها و متخصصان حوزه شهری فراهم کرده است تا با راهکارهای نوین، چالش های کلان شهری مانند مشهد را حل کنند. هدف ما از این رویداد، حرکت به سوی شهری هوشمند و پایدار است که ضمن بهره گیری از آخرین فناوری های روز، هویت مذهبی و فرهنگی خود را نیز حفظ کند. تجربه موفق دوره اول رویداد که منجر به اجرای طرح های ارزشمندی مانند احداث باغ کتاب و احیای خانه های سرود شد، نشان داد که چگونه می توان با تلفیق دانش نوین و نیازهای بومی، به مدیریت بهینه شهری دست یافت. همچنین تأثیر این رویداد در اصلاح طرح تفصیلی مشهد و افزایش سرانه فضاهای فرهنگی، گواهی بر اثربخشی این رویکرد است. از جمله دستاوردهای مهم این مسیر، کاهش هزینه های مدیریت شهری از طریق راهکارهای نوآورانه مانند کاشت درختان شمر، استفاده از انرژی های تجدید پذیر و سیستم های روشنایی کم مصرف بوده است. در حوزه های دیگر نیز توسعه سیستم های هوشمند ترافیکی، طراحی اپلیکیشن های زبانی با فناوری واقعیت افزوده و بازیافتی بافت های فرسوده با حفظ هویت مذهبی در دست اقدام است.

رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر مشهد
حجت الاسلام والمسلمین حسن منصوریان

هفته خلاقیت و نوآوری شهری: فرصتی برای انسجام بیشتر زیست بوم نوآوری

مشهد مقدس در آستانه رویدادی ملی قرار دارد. دومین دوره «هفته خلاقیت و نوآوری شهری» از اول تا هفتم اردیبهشت ۱۴۰۴، هم زمان با دیگر کلان شهرهای کشور برگزار می شود. این رویداد که مقارن با روز بزرگداشت شیخ بهائی و روز جهانی خلاقیت و نوآوری (۲۱ آوریل) طراحی شده، فرصتی استثنایی برای نمایش ظرفیت های مدیریت شهری است. امسال با رویکردی تحولی، چهار مرکز نوآوری شهری را در بناهای موجود احیا خواهیم کرد. مرکز نوآوری حمل و نقل در ایستگاه کوهسنگی و بوستان ترافیک، مرکز نوآوری خدمات شهری در بوستان دانش و مرکز هوشمند سازی در ایستگاه الوندشت، هسته های اصلی این تحول هستند. این مراکز با بهره گیری از فضاهای موجود، الگویی اقتصادی و پایدار از نوآوری شهری ارائه می دهند. برنامه های این هفته شامل نشست تخصصی با حضور شهردار و شرکت های دانش بنیان، میزگرد های مشترک با مدیران کلان شهرها و نمایش دستاوردهای نوآورانه شهری خواهد بود. هدف ما تبدیل این رویداد به نمادی ملی از هم گرایی مدیریت شهری و اکوسیستم نوآوری است. مشهد به عنوان پیشگام نوآوری شهری، ثابت کرده است که می تواند چالش ها را به فرصت های توسعه تبدیل کند. برنامه این هفته فقط یک رویداد نیست، بلکه نقطه عطفی در مسیر تبدیل مشهد به شهری هوشمند، خلاق و نوآور است که در سایه حمایت ها و نقش آفرینی تمام بازیگران این زیست بوم میسر خواهد بود.

مدیرکل دفتر خلاقیت و نوآوری شهری مشهد
سید رحمان میرزائیان

مراکز نوآوری شهری، موتور محرک تحول

هوشمند مشهد

مجتهد نژاد حسین
رئیس کمیسیون عمران - حمل و نقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد

بهره‌مندی از فناوری‌های نو ظهور در حوزه حمل و نقل و ترافیک، یکی از جنبه‌های اصلی اقدامات در کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد مقدس است؛ بر همین اساس از سال گذشته کارگروه تکنولوژی‌های نوین و دانش بنیان با هدف بهبود کارایی، ایمنی، پایداری و تجربه کاربردی در سیستم‌های حمل و نقل ذیل این کمیسیون تشکیل شده است. از سوی دیگر خلأیت و نوآوری در این حوزه بسیار گسترده و پویاست که از آن جمله می‌توان به زیرساخت‌های هوشمند شهری مانند سیستم‌های مدیریت ترافیک هوشمند، پل‌ها، تقاطع‌ها و جاده‌های هوشمند و ایستگاه‌های حمل و نقل هوشمند اشاره کرد.

از جمله موارد حیاتی و اثرگذار در خصوص بهره‌مندی از این ظرفیت، بهره‌گیری از سوخت‌های جایگزین به روش تحقیق و توسعه سوخت‌های پاک ترمانند هیدروژن، سوخت‌های زیستی و سوخت‌های مصنوعی برای کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و کاهش آلودگی هواست. مرکز نوآوری حمل و نقل و ترافیک مشهد می‌تواند با بهره‌گیری از فناوری‌های روز در این راستا تحولی اساسی در مدیریت شهری ایجاد کند. خلأیت و نوآوری در حوزه حمل و نقل نه تنها به فناوری‌های جدید محدود نمی‌شود، بلکه شامل رویکردهای نوین در برنامه‌ریزی، مدیریت و سیاست‌گذاری نیز می‌شود؛ بر همین اساس هدف نهایی کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک برای گسترش و توسعه این اقدامات، ایجاد سیستم حملی و نقلی است که کارآمد، ایمن، پایدار، مقرون به صرفه و در دسترس برای همه زائران و مجاوران مضجع شریف رضوی باشد.

مشهد هوشمند؛ تحقق رؤیای شهر آینده با مراکز نوآوری

مراکز نوآوری شهری امروزه به بازیگران اصلی تحول شهرها تبدیل شده‌اند. این مراکز با بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته مانند هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و سیستم‌های حمل و نقل هوشمند، چالش‌های پیچیده شهری را هدف گرفته‌اند. در مشهد به عنوان دومین کلان‌شهر ایران این مراکز می‌توانند راهکارهای نوآورانه‌ای برای معضلاتی مانند ترافیک سنگین، آلودگی هوا و فرسودگی زیرساخت‌ها ارائه دهند. شهرهای پیشرویی مانند بارسلون و استوکهولم با استفاده از سیستم‌های حمل و نقل هوشمند و شبکه‌های سنسوری، مدیریت ترافیک را متحول کرده‌اند. دبی در مسیر تبدیل ۲۵ درصد از حمل و نقل شهری به خودروهای خودران تا ۲۰۳۰ گام برمی‌دارد و لندن با توسعه زیرساخت‌های خودروهای برقی، الگویی در کاهش آلودگی هوا ارائه داده است.

مشهد با چالش‌های متعددی از جمله ترافیک، آلودگی هوای ناشی از تردد خودروها، نیاز مبرم به نوسازی زیرساخت‌های شهری و ضرورت ارتقای کیفیت حمل و نقل عمومی روبه‌روست. راهکارهای پیشنهادی برای این کلان‌شهر شامل توسعه سیستم‌های هوشمند ترافیکی با استفاده از سنسورهای IoT، گسترش ناوگان حمل و نقل پاک است.

مسئول مراکز نوآوری عمران و حمل و نقل شهری

علی قهرمانی

نقش کلیدی مراکز نوآوری شهری حمل و نقل در حل معضلات شهری

از هوشمندسازی ترافیک تا ارتقای اقتصاد محلی

این روزها شاهد ظهور مراکز نوآوری تخصصی در حوزه حمل و نقل شهری هستیم که مثل نسیمی تازه، تحولی در مدیریت ترافیک شهرها ایجاد کرده‌اند. این مراکز نه تنها به فکر بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل هستند، بلکه با تکیه بر فناوری‌های روز به دنبال راه‌حل‌های خلاقانه برای کاهش ترافیک، ترویج حمل و نقل پاک و افزایش ایمنی جاده‌های می‌گردند. مشهد به عنوان پیشگام این حرکت، نمونه‌های موفق مانند «ایستگاه نوآوری مشهد» و «مرکز نوآوری بوستان ترافیک» را در کارنامه دارد. این مراکز با وجود اینکه در ابتدای مسیر ماجرایی خود هستند، بانه کارگیری ناوگان هوشمند و روش‌های نوین، گام‌های بلندی در مسیر تبدیل مشهد به شهری با حمل و نقل پایدار برداشته‌اند.

همه چیز درباره ایستگاه نوآوری مشهد

اولین و بزرگ‌ترین ایستگاه نوآوری جهان، یک ایستگاه قدیمی، متروکه و عظیم قطار در مرکز شهر پاریس (منطقه ۱۳ پاریس) با نام ایستگاه نوآوری فرانسه (استیشن اف Station F) است که با سرمایه‌گذاری خاویر نایل به طور کامل بازسازی شد و ضمن تجهیز به فضای کار اشتراکی، اتاق جلسات و کنفرانس، امکان استقرار صدها کارآفرین، استارت‌آپ، فریلنسر و شرکت سرشناس حوزه نوآوری و فناوری همانند فیس‌بک، مایکروسافت، ناور و... را فراهم کرد. در ژوئن ۲۰۱۷ این مرکز افتتاح شد و از آن زمان یک کارآفرین ایرانی الاصل به نام «رکسانا ورزا» آن را مدیریت می‌کند.

اولین مرکز نوآوری حمل و نقل شهری مشهد به عنوان ایستگاه نوآوری مشهد Station M، نیز با الهام از مفهوم ایستگاه نوآوری، در محل یکی از ایستگاه‌های پرطرفدار، برخوردار و پر مخاطب مترو و خطوط سه‌گانه قطار شهری مشهد از بین ایستگاه‌های کوهسنگی، اندشت، کاوه، هفت تیر و پایانه وکیل آباد جانمایی شد که در طبقه فوقانی ایستگاه مترو کوهسنگی، واقع در بستر خط ۲ قطار شهری مشهد، در انتهای خیابان کوهسنگی راه اندازی شد. ایستگاه نوآوری مشهد در خیابان کوهسنگی، در مجاورت بوستان کوهسنگی، یکی از مناطق گردشگری مشهد، با امکانات بازار خرید و مراکز تجاری نظیر برج مهر کوهسنگی و انواع کافه‌ها و رستوران‌های پرطرفدار شهر مشهد قرار گرفته است که در فضایی با مساحت حدود سیصد مترمربع، مجهز به فضای کار اشتراکی فریلنسرها، فضای کار شرکتی دانش بنیان‌ها و مجهز به بستر اینترنت پرسرعت مبتنی بر فیبر نوری FTTH و سایر امکانات مورد نیاز کارآفرینان و اکوسیستم نوآوری شهری مشهد است.

همه چیز درباره مرکز نوآوری بوستان ترافیک مشهد

نام یکی از بزرگ‌ترین و مجهزترین پارک‌های آموزش ترافیک کشور است؛ بوستان ترافیک مشهد که ابتدا با هدف یک پروژه نوآورانه در حوزه آموزش و آگاهی بخشی به شهروندان، به ویژه کودکان و نوجوانان، به منظور مدیریت ترافیک و ایمنی جاده‌ها راه اندازی شده است. به عنوان یک محیط آموزشی و تفریحی طراحی شده است تا با استفاده از مدل‌های مینیاتوری از جاده‌ها و وسایل نقلیه، شهروندان و مراجعان را با قوانین ترافیک و اهمیت ایمنی در رانندگی آشنا کند. این پروژه نه تنها یک مرکز آموزشی است، بلکه یک فضای تفریحی برای کودکان و خانواده‌ها نیز به شمار می‌رود و هم‌اکنون در برنامه توسعه مراکز نوآوری حمل و نقل شهری قرار گرفته است.

دومین مرکز نوآوری حمل و نقل شهری مشهد تحت عنوان مرکز نوآوری بوستان ترافیک مشهد، در حاشیه بزرگراه شهید کلاتری، بعد از میدان انقلاب، کنار گذر میدان حافظ، با فاصله کمی از امکانات بازار خرید و مراکز تجاری پرطرفدار شهر مشهد نظیر مجتمع تجاری اطلس و بازار امین واقع شده است که در فضایی با مساحت حدود پانصد مترمربع در طبقه فوقانی بوستان ترافیک مشهد قرار دارد و مجهز به فضای کار اشتراکی فریلنسرها، فضای کار شرکتی دانش بنیان‌ها و سایر امکانات مورد نیاز کارآفرینان و اکوسیستم نوآوری شهری مشهد است.

فضای کار اشتراکی فریلنسرها	فضای کار شرکتی دانش بنیان‌ها
۱۵۰ مترمربع	۳۵۰ مترمربع
مساحت کل تقریبی	مساحت کل تقریبی
۳۰ نفر	۶ شرکت
تعداد فضای استقرار در فاز یک	تعداد فضای استقرار در فاز یک
۲-۳ مترمربع	۳۰-۶۰ مترمربع
فضای استاندارد واحد تقریبی	فضای استاندارد واحد تقریبی
خدمات ضروری و اینترنت	خدمات ضروری و اینترنت
امکانات استاندارد	امکانات استاندارد

معرفی مرکز نوآوری های شهری حوزه هوشمند سازی، مدیریت و اقتصاد شهری

پیشران تحول دیجیتال در مدیریت شهری

مرکز نوآوری شهر هوشمند مشهد، به عنوان هسته توسعه فناوری های هوشمند شهری، با هدف تسهیل تحول دیجیتال و حمایت از اکوسیستم نوآوری فعالیت می کند. این مرکز با تمرکز بر فناوری های پیشرفته ای مانند هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، پردازش داده های کلان و راهکارهای شهر هوشمند، بستری برای رشد استارت آپ ها، شرکت های فناوری و پژوهشگران فراهم می آورد. این مرکز با همکاری نهادهای مرتبط، به دنبال ایجاد شهری هوشمند، پایدار و پاسخگو به نیازهای شهروندان است. در یک نگاه کلی، مرکز نوآوری شهر هوشمند مشهد پل ارتباطی بین فناوری های نوین و نیازهای مدیریت شهری محسوب می شود و در پیشبرد مشهد به سوی شهری آینده نگر نقش کلیدی ایفا می کند. در ادامه به معرفی ویژگی های کلی این مرکز پرداخته ایم.

+ زیرساخت های فناوری محور

- شبکه های پرسرعت اینترنت و سیستم های ابری
- سیستم های مدیریت هوشمند انرژی (مانند روشنایی و تهویه خودکار)
- تجهیزات نمایشی تعاملی (مانند صفحه های لمسی، واقعیت مجازی/افزوده)

+ برنامه ها

- برنامه های شتاب دهنده (Accelerator): دوره های سه تا شش ماهه برای رشد استارت آپ ها با حمایت مربیان و سرمایه گذاران
- چالش های نوآوری (Innovation Challenges): مسابقات با موضوعات خاص برای جذب ایده های برتر
- همکاری با صنایع: پروژه های مشترک با شرکت های بزرگ برای حل مشکلات فناورانه شهری

+ ویژگی های کالبدی

- سالن های کار اشتراکی (Co-working Spaces) برای استارت آپ ها و تیم های نوآور
- آزمایشگاه های مجهز به سخت افزار و نرم افزارهای پیشرفته (مثل رباتیک، IoT، هوش مصنوعی)
- قابلیت تغییر پیکربندی فضا برای رویداد های مختلف (هکاتون ها، دوره های آموزشی، نمایشگاه ها)

+ ویژگی های کاربری

- ۱. پژوهش و توسعه (R&D): تمرکز بر پروژه های مرتبط با هوشمند سازی صنایع، شهرها، کشاورزی، سلامت و مدیریت انرژی
- ۲. حمایت از استارت آپ ها: ارائه خدمات مشاوره فنی، حقوقی و بازاریابی، میزبانی شتاب دهنده ها و برنامه های شتاب دهنده استارت آپی
- ۳. آموزش و توانمند سازی: برگزاری دوره های تخصصی در حوزه فناوری های نوین، کارگاه های آموزشی برای مهارت آموزی نیروی انسانی

تعامل دوسویه شهر هوشمند و شهر خلاق

بر طبق ادبیات استاندارد اتحادیه اروپا به منظور هوشمند شدن شهرها شش دسته کلیدی شامل حکمرانی هوشمند، شهروند هوشمند، اقتصاد هوشمند، محیط هوشمند، زندگی هوشمند و جابه جایی هوشمند تعریف شده است. کنکاش در یافته های تجربی نشان می دهد که ویژگی های اصلی در این ابعاد شش گانه، چارچوب هایی هستند که ابتکارات هوشمند در آن ها اجرایی می شوند. مثلاً ذیل حوزه شهروند هوشمند، کلیدواژه هایی همچون خلاقیت، آموزش توانمند سازی سرمایه اجتماعی همکاری و مشارکت آمده است از سوی دیگر تغییرات سریع فناوری و رقابت بین المللی، گسترش چالش های جدید شهری در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی شهرها، زمینه های توجه به مسئله خلاقیت در برنامه ریزی شهری را افزایش داده است. در چند سال گذشته و به ویژه در دوره فعلی مدیریت شهری مشهد مقدس توجه به زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات و هوشمند سازی فرایندها و رولویت بوده است. همچنین به منظور جلب مشارکت شهروندان و نیز بهبود عملکرد سازمانی در افزایش کارایی، نظام پیشنهاد های شهرداری مشهد به عنوان سامانه ایده های شهری و نیز پیشنهاد های سازمانی با نشانی suggest.mashhad.ir در اختیار شهروندان خلاق و هوشمند مشهدی است. امید است در آینده ای نزدیک، شهروندان جهان شهر برکت و کرامت، با چشیدن طعم شیرین فناوری و شهر هوشمند، زندگی با نشاط، پایدار و توأم با معنویت را تجربه کنند.

مدیر عامل سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات
شهرداری مشهد
محمدرضا سعیدی

کاتالیزوری برای تحول دیجیتال در مدیریت شهری

نوآوری شهری (Urban Innovation) به مجموعه ای از رویکردها، فناوری ها و راه حل های خلاقانه اشاره دارد که برای چالش های پیچیده امروزی مانند رشد جمعیت، تغییرات اقلیمی و نابرابری اجتماعی راه حل پیدا می کند. این مفهوم فراتر از استفاده از فناوری های پیشرفته است و شامل تحول در مدیریت شهری، مشارکت شهروندان و بازتعریف شیوه های برنامه ریزی و توسعه شهری است. در همین راستا مرکز نوآوری شهر هوشمند مشهد با چشم انداز تبدیل شدن به قطب فناوری های هوشمند در سطح ملی و منطقه ای پایه عرصه گذاشته است. این مرکز با ایجاد پل ارتباطی میان دانشگاه ها، مراکز علمی و شهرداری، به دنبال تسهیل انتقال دانش و تجاری سازی ایده های نوآورانه است. هدف غایی این مجموعه، به کارگیری فناوری های نوین برای حل چالش های پیچیده شهری و اجتماعی است تا مشهد را به الگویی برای دیگر کلان شهرهای کشور تبدیل کند. مأموریت اصلی این مرکز، ایجاد شبکه ای جهانی از همکاری های بین المللی با مراکز نوآوری پیشرو در سراسر جهان است. با حمایت همه جانبه مالی و فنی از پروژه های نوآورانه در حوزه هوشمند سازی، این مرکز بستری برای رشد استارت آپ ها و شرکت های فناوری فراهم می آورد.

مسئول مرکز نوآوری های شهری حوزه هوشمند سازی، مدیریت و اقتصاد شهری
جوادیفا

سالیار صنعت پارس

مجموعه کارخانجات دانش بنیان سالیار، تولید کننده ماشین آلات و تجهیزات پیشرفته و نرم افزارهاست. این مجموعه با بهره گیری از مهندسان مجرب، تجهیزات صنعتی هوشمند و راهکارهای نرم افزاری اختصاصی، نیازهای صنایع مختلف را با کیفیت و نوآوری برآورده می کند. سالیار نماد تلفیق دانش روز و صنعت ناب در منطقه است.

فولاد رسان

این مجموعه پیشرو در تولید و توزیع محصولات فولادی با بهره گیری از فناوری های روز و خطوط تولید پیشرفته، محصولاتی با استاندارد های بین المللی ارائه می دهد. فولاد رسان با نوآوری در تولید، پاسخگوی نیازهای صنایع ساختمانی و صنعتی است و توانسته است با استفاده از فناوری روز، بستری مجازی برای تعامل ذی نفعان این صنعت فراهم کند.

دارایان

شرکت فناوری دارایان در مشهد، متخصص در تحلیل داده های اقتصادی و ارائه راهکارهای هوشمند کسب و کار است. این شرکت با بهره گیری از فناوری های نوین مانند هوش مصنوعی و یادگیری ماشین، به سازمان ها در تصمیم گیری های راهبردی، پیش بینی بازار و بهینه سازی فرایندها کمک می کند.

تفکر ماندگار سپهر

آژانس بین المللی برندینگ تمیس (تفکر ماندگار) یگانه سپهر (از سال ۱۳۹۸) فعالیتش را آغاز کرده است و در حوزه صادرات خدمات تخصصی برندینگ فعالیت می کند. این شرکت تا کنون با بیش از ۲۵ کشور دنیا تجربه همکاری داشته است. تمیس اکنون دارای سی نفر نیرو در شهر مشهد و یک دفتر بازگانی در کشور امارات است.

باتشکر از همراهی:

سید رحمان میرزائی، مجتبی مجد، علی مسافری، محمد جواد مشیری، مسعود بزم آرا، ایمان ملک الساداتی، فرزانه مجریان، دفتر خلاقیت و نوآوری شهرک مشهد

مدیر مسئول: سید میثم موسوی مهر
سر دبیر: سید سجاد طلوع هاشمی
دبیر ضمیمه: ارژنگ حاتمی
دبیر نشریه: مسعود سلطانی

روزنامه فرهنگی-اجتماعی-اطلاع رسانی شهر آرا
ویژه نامه دفتر خلاقیت و نوآوری شهرک مشهد
شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

مسیری برای رسیدن به شهر نوآور

دکتر حمیدرضا خجسته

نماینده معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
در استان خراسان رضوی

پیشرفت سریع فناوری رami توان یکی از عوامل به وجود آمدن کارخانه های نوآوری در دنیا دانست که با استفاده از فناوری های روز دنیا به مرکزی برای رشد ایده های امروزی بدل می شوند و با به کارگیری خلاقیت متخصصان در زمینه های مختلف، به رفع مشکلات و نیازهای جامعه می پردازند. به تعبیر دیگر، کارخانه نوآوری با ایجاد بستری از تمامی ابزارها و منابع لازم برای رشد و توسعه یک ایده تا خلق ارزش، محل متولد شدن ایده ها، رشد و به بار نشستن خلاقیت نیروهای متخصص است. همچنین ایجاد و تقویت زیست بوم نوآوری منطقه ای، هم افزایی و انتقال دانش، تجربه و مهارت بیشترین اجزا و بازیگران زیست بوم نوآوری منطقه از قبیل شتاب دهنده های نوآوری، فضاهای کار اشتراکی، سرمایه گذاران، شرکت های خدمات کارآفرینی و سایر فعالان زیست بوم، از دیگر برکات ایجاد کارخانه های نوآوری است. کمک به احصا و رفع مسائل و چالش های منطقه با بهره گیری از ابزار فناوری و نوآوری، توسعه هدفمند کسب و کارهای نوآورانه بنابه نیازها و ظرفیت های منطقه، ارتقای سطح فنی و تخصصی کسب و کارهای نوپا و کمک به شکل گیری شرکت های دانش بنیان، از دیگر اهداف اصلی ایجاد کارخانه های نوآوری است. به موضوعات فوق باید افزایش حضور مؤثر بخش خصوصی در زیست بوم نوآوری منطقه و تقویت ارتباط سرمایه گذاران و تیم های نوآور را هم اضافه کرد که در تأمین مالی کسب و کارهای نوپا و کمک به آن ها بسیار مؤثر است. بر همین اساس، مأموریت کارخانه نوآوری مشهد نیز برقراری ارتباط و ایجاد تعاملات سازنده در میان زیست بوم نوآوری شرق کشور است برای رشد و توسعه کسب و کارهای نوپا؛ کسب و کارهایی که در آغاز مسیر هستند و می خواهند در کنار سایر اجزای زیست بوم، نقش سازنده ای در شکل گیری شهر نوآور داشته باشند. امیدوارم جوانان خوش فکر و تازه نفس در کنار بزرگان باتجربه و کاربلد که اکنون در کارخانه نوآوری مشهد هستند، الگوی پیشرفت منطقه شرق کشور را ترسیم و جایگاه ویژه خود را در زیست بوم نوآوری کشور تثبیت کنند.

Mashhad Summit

نوآوری؛ ضرورت سرمایه گذاری برای تولید و پیشرفت

سخنرانان:

- دکتر حمیدرضا خجسته
- دکتر سید علی حسینی
- دکتر سید علی حسینی
- دکتر سید علی حسینی

میهنرانان:

- سید علی حسینی
- سید علی حسینی

یکم اردیبهشت ماه ۱۴۰۴، ساعت ۱۵:۳۰، کارخانه نوآوری مشهد

نقش کارخانه نوآوری مشهد در حل مسائل شهر و کشور

دکتر امین درخشان

عضو هیئت علمی سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران

در جهان امروز که اقتصاد های پیشرو بر پایه دانش و نوآوری حرکت می کنند، کارخانه های نوآوری به عنوان یکی از مؤثرترین ابزارهای توسعه، به مراکزی برای حمایت از کسب و کارهای نوپا، تجاری سازی فناوری و حل مسائل اجتماعی و شهری تبدیل شده اند. این مراکز با ایجاد بستری مناسب برای رشد استارت آپ ها و شرکت های دانش بنیان، به طور هم زمان در حل چالش های محلی و ملی نقش آفرینی

می کنند. در این میان، کارخانه نوآوری مشهد به عنوان قطب نوآوری شرق کشور، نقشی حیاتی در توسعه اکوسیستم نوآوری و کارآفرینی برعهده دارد و در مسیر پاسخگویی به نیازهای شهری و ملی، توانسته است بستری برای هم افزایی نخبگان، کارآفرینان و سرمایه گذاران فراهم کند. مشهد، به عنوان دومین کلان شهر ایران و یکی از مهم ترین مقاصد گردشگری مذهبی جهان، سالانه میزبان بیش از ۳۰ میلیون زائر و گردشگر است. این میزان بالای گردشگری، نیازهای درخور توجهی را در بخش های خدمات شهری، حمل و نقل، اقامت و انرژی ایجاد می کند که حل آن ها مستلزم راهکارهای خلاقانه و فناورانه است. کارخانه

نوآوری مشهد با ایجاد فضایی برای گردهمایی استارت آپ ها، تیم های متخصص و شرکت های نوآور، زمینه ای برای پاسخ به این نیازها از طریق توسعه فناوری و نوآوری فراهم کرده است. تجربه های جهانی نشان می دهد که کارخانه های نوآوری به طور مستقیم و غیرمستقیم تأثیر در خورتوجهی بر رشد اقتصادی و اجتماعی جوامع داشته اند. برای مثال، Station F در پاریس که بزرگ ترین کارخانه نوآوری جهان به شمار می آید، بستر مناسبی برای بیش از هزار استارت آپ در حوزه های مختلف از فناوری اطلاعات تا زیست فناوری ایجاد کرده است. یکی از نمونه های موفق آن شرکت Alan است؛ یک

استارت آپ حوزه خدمات سلامت دیجیتال که در مدت کوتاهی توانسته است از دل برنامه های حمایتی کارخانه نوآوری به یکی از شرکت های پیشرو در فرانسه تبدیل شود و امروز ارزش آن بیش از یک میلیارد دلار برآورد می شود. این نمونه های جهانی نشان می دهد که کارخانه های نوآوری با فراهم کردن زیرساخت های حمایتی، ایجاد شبکه ارتباطی مؤثر و تسهیل فرایندهای جذب سرمایه، می توانند مسیر رشد شرکت های نوپا را کوتاه و به توسعه اقتصاد دانش بنیان کمک کنند؛ از این رو توسعه کارخانه های نوآوری در سراسر کشور و تقویت تولید شرکت های مبتنی بر فناوری و نوآوری، نه تنها به حل مسائل شهری و منطقه ای کمک می کند که سهم اقتصاد دانش بنیان را هم در تولید ناخالص ملی افزایش می دهد.